

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/45/2013
Identifikačné číslo spisu:	5911010460
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Bďžoch
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5911010460.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Bďžocha a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí 14. januára 2014 v trestnej veci proti obvinenému F. X. i vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 8 T 104/2011, o dovolaní obvineného podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. Petra Svrčka proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok z 28. septembra 2011, sp. zn. 8 T 104/2011, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b/ Tr. por. dovolanie obvineného F. X. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom z 28. septembra 2011, sp. zn. 8 T 104/2011, Okresný súd Ružomberok schválil dohodu o vine a treste z 19. septembra 2011 uzavretú medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry v Ružomberku a obvineným F. X., podľa ktorej bol obvinený uznaný za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

2. augusta 2011 v čase okolo 17.30 hod. neoprávnene vnikol na oplotený pozemok rodinného domu, popisné číslo XXX v obci E., okres J., za účelom podvodného konania vo veci údajnej výmeny starého elektromeru za nový elektromer, a to takým spôsobom, že bez súhlasu majiteľky domu P. Z., nar. XX. P. XXXX, bytom E. č. XXX, si otvoril uzamknutú vstupnú bráničku kľúčom, ktorý sa nachádzal v zámke z vnútornej strany bráničky, po otvorení bráničky vošiel na oplotený pozemok a potom vošiel neoprávnene a bez súhlasu tejto majiteľky aj do priestorov domu, kde sa tiež neoprávnene zdržiaval.

Za to bol obvinený F. X. odsúdený podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 a § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. m/, § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Súčasne bola mu uložená povinnosť nahradiť poškodenej P. Z. škodu vo výške 150 eur.

Rozsudok o schválení dohody o vine a treste nadobudol právoplatnosť, s poukazom na ustanovenie §

334 ods. 5 Tr. por., jeho vyhlásením, teda 28. septembra 2011.

Obvinený prostredníctvom obhajcu opakovane podal proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok z 28. septembra 2011, sp. zn. 8 T 104/2011 dovolanie, z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Poukázal na článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, články 2 ods. 1 a 2 ods. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorých podľa dovolateľa Národná rada Slovenskej republiky ustanovením § 334 ods. 4 Tr. por. uzákonila výnimku z práva na podanie opravného prostriedku proti výroku o vine a treste. Ide o výnimku spočívajúcu v úvahe zákonodarcu, že ak obvinený uzná svoju vinu a prijme trest, vzdáva sa tým uvedeného ústavného a medzinárodnými zmluvami garantovaného práva na opravný prostriedok v trestných veciach. Je sporné, či takáto úprava nekoliduje s citovanými ustanoveniami ústavy a dohovoru.

Podľa dovolateľa, ak by aj súd pripustil, že ústava a dohovor umožňujú takú právnu úpravu, v ktorej sa obvinený vzdá práva na opravný prostriedok v trestných veciach, princíp právneho štátu vyžaduje, aby zákonodarca stanovil taký mechanizmus, ktorý zabezpečí maximálnu možnú mieru ochrany základného práva obvineného, rešpektujúc záujem spoločnosti na ochranu pred páchatelmi trestných činov. Spôsob, akým zákonodarca zabezpečuje ochranu práv obvineného v trestnom konaní, spočíva v normatívnom umožnení realizácie práva obvineného na obhajobu. Konanie o dohode o vine a treste nie je druhom konania, v ktorom by podľa § 37 a § 38 Tr. por. zákonodarca vyžadoval povinnú obhajobu obvineného. V tomto druhu odklonu však musí obvinený posúdiť skutočnosti, ktoré bez právnického vzdelania posúdiť nie je schopný. Pokiaľ aj obvinený aspoň zhruba chápe podstatu odvolania, je nepravdepodobné, že by si uvedomoval význam inštitútu dovolania v trestnom konaní. Jednotlivé dovolacie dôvody uvedené v § 371 Tr. por. sú formulované tak, že neumožňujú osobe bez právnického vzdelania posúdiť obsah daných právnych noriem. Aby teda bolo zabezpečené právo obvineného na obhajobu, musel by zákonodarca rozšíriť prípady povinnej obhajoby aj na konanie o dohode o vine a treste. Súčasnou právnou úpravou zákonodarca neprimerane obmedzuje právo na opravný prostriedok v trestných veciach (širšie právo na spravodlivý proces), neprimerane uprednostňujúc záujem spoločnosti na rýchlom odsúdení osôb obvinených zo spáchania trestného činu, čím porušuje princíp proporcionality medzi ochranou záujmov spoločnosti a ochranou ústavných práv jednotlivca, imanentnú súčasť princípov právneho štátu podľa článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Na základe uvedeného dovolateľ má zato, že ustanovenie druhej vety § 334 ods. 4 Tr. por. je v rozpore s článkom 1 ods. 1 a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj s článkom 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a preto navrhol, aby dovolací súd prerušil toto konanie a aby podľa článku 130 ods. 1 písm. d/ Ústavy Slovenskej republiky inicioval konanie na Ústavnom súde Slovenskej republiky podľa článku 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky o súlade druhej vety § 334 ods. 4 Tr. por. s ústavou a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

V prípade pripustenia dovolania obvinený F. X. odôvodnil podané dovolanie prostredníctvom obhajcu tak, že namietal naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/, keďže rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, úvahami o zákonných znakoch zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., z ktorého bol uznaný za vinného napadnutým rozsudkom.

Keďže jeho konaním tieto znaky neboli naplnené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Ružomberok s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2012, v predmetnej veci navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. b/ Tr. por.

Na podklade podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, zistil, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou, a preto ho odmietol podľa § 382 písm. b/ Tr. por.

V prvom rade treba uviesť, že obvinený F. X. už podal dovolanie v predmetnej veci z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. proti teraz napadnutému rozsudku Okresného súdu Ružomberok z 28. septembra 2011, sp. zn. 8 T 104/2011, o schválení dohody o vine a treste.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 5. septembra 2012, sp. zn. 3 Tdo 47/2012, jeho dovolanie odmietol podľa § 382 písm. b/ Tr. por., ako podané osobou neoprávnenou s odkazom na ustanovenie § 334 ods. 4 Tr. por., ktorý proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste pripúšťa podanie dovolania len z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ktorý tak, ako v teraz posudzovanom prípade, nebol namietaný.

V uvedenom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podrobne sa zaoberal otázkou, ktoré osoby a za akých podmienok sú oprávnené podať dovolanie a dospel k záveru, že obvinený sa tým, že zákonom predpísaným spôsobom prejavil súhlas so schválením dohody o vine a treste, okrem iného sa vzdal aj oprávnenia podať proti rozsudku súdu prvého stupňa riadny opravný prostriedok (odvolanie), v dôsledku čoho stratil aj oprávnenie podať proti takému rozhodnutiu dovolanie s poukazom na ust. § 372 ods. 1 Tr. por. (okrem dovolacieho dôvodu pod písm. c/, ods. 1 § 371 Tr. por.).

Vzhľadom na to, že senát rozhodujúci o teraz podanom dovolaní sa v celom rozsahu stotožňuje s právnymi úvahami vyslovenými v uznesení 3 Tdo 47/2012, v podrobnostiach na ne odkazuje.

Keďže nemá pochybnosti o súlade ustanovenia § 334 ods. 4 Tr. por. s článkom 1 ods. 1 a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a „Dohovor“ a „Protokolmi“, na ktoré odkazuje dovolateľ, nepovažuje za potrebné iniciovať konanie na Ústavnom súde Slovenskej republiky tak, ako to navrhuje obvinený v dovolaní.

K právnym úvahám dovolateľa o povinnej obhajobe pri inštitúte „konania dohody o vine a treste“ považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné poukázať na to, že práve v posudzovanej veci obvinený v celom trestnom konaní, teda i pri návrhu prokurátora, uzavretí i schválení dohody o vine a treste bol zastúpený obhajcom JUDr. Jozefom Zvončekom (č.l. 65 až 85 vyšetrovacieho spisu), teda kvalifikovanou osobou, ktorej sa domáha dovolateľ v dovolaní.

Za toho stavu, keďže neboli splnené zákonné podmienky na preskúmanie dovolania z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uvedeného v dovolaní, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 382 písm. b/ Tr. por. tak, že dovolanie obvineného F. X. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.